

**ВИЩІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля

«____» 2020 р.

**ПРОГРАМА
фахових випробувань**

для вступу на 1 курс (зі скороченим строком навчання)

та на 3 курс (з нормативним строком навчання на вакантні місця)

за ступенем «Бакалавр»

на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік і аудит»

Рекомендовано до затвердження

на засіданні приймальної комісії

протокол № ____ від «____» 2020 р.

Відповідальний секретар

приймальної комісії

_____ О.С. Куцевол

Полтава 2020

Упорядники: **В.А. Кулик**, зав. кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к.е.н., професор

Є.А. Карпенко, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к.е.н., доцент

Рецензенти: **Ю.О. Ночовна**, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доцент

Н.В. Прохар, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», доцент

Розглянуто на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту
06.02.2020 р. протокол № 6

Зав. кафедри _____ Кулик В.А.

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування... ..	5
3. Критерії оцінювання.....	13
4. Список рекомендованої літератури.....	14

Пояснювальна записка

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» передбачається вступне фахове випробування абітурієнтів, у тому числі випускників технікумів, коледжів, вищих професійно-технічних училищ при вступі на навчання за ступенем «Бакалавр» за спеціальністю «Облік і оподаткування».

До здачі вступних випробувань допускаються випускники навчальних закладів, які отримали диплом молодшого спеціаліста з бухгалтерського обліку.

Перелік питань для проведення іспиту базується на навчальному матеріалі спеціальних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Метою вступного іспиту є перевірка й оцінка теоретичної та практичної підготовки абітурієнта, встановлення рівня його знань з фахових дисциплін та вміння їх використовувати при виконанні конкретних практичних завдань у сучасних умовах господарювання.

Вступ на навчання за ступенем «Бакалавр» полягає у визначені рівня підготовленості осіб, які бажають навчатись у ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» за спеціальністю «Облік і оподаткування».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми «Бакалавра» абітурієнти повинні мати базові здібності, уміння й навички в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань базується на освітньо-кваліфікаційній програмі підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальністі «Бухгалтерський облік» та одночасно характеризує вимоги до студентів ступеня «Бакалавр», визначених у відповідному Стандарті вищої освіти України.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування

Перелік питань для вступних випробувань з дисципліни „Бухгалтерський облік”

Тема 1. Господарський облік, його сутність та характеристика

1. Сутність та види бухгалтерського обліку
2. Сутність та значення бухгалтерського обліку на мікро- та макроекономічному рівнях.
3. Мета та користувачі інформації бухгалтерського обліку.
4. Характеристика інформаційних потреб різних користувачів бухгалтерського обліку.
5. Функції бухгалтерського обліку.
6. Характеристика видів бухгалтерського обліку.
7. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

1. Поняття про об'єкти та суб'єкти бухгалтерського обліку.
2. Суть і характеристика об'єктів бухгалтерського обліку: активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів, витрат і фінансових результатів.
3. Предмет бухгалтерського обліку.
4. Господарські операції підприємства в бухгалтерському обліку.
5. Сутність елементів методу бухгалтерського обліку: первинного спостереження, вартісного вимірювання, накопичення та групування, підсумкового узагальнення облікової інформації.
6. Принципи бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

1. Сутність бухгалтерського балансу.
2. Значення бухгалтерського балансу в управлінні підприємством.
3. Структура бухгалтерського балансу.
4. Взаємозв'язок показників бухгалтерського балансу.
5. Зміст статей активу і пасиву балансу.
6. Види бухгалтерських балансів.
7. Вплив господарських операцій на зміни в балансі.

Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

1. Суть і побудова рахунків бухгалтерського обліку.
2. Призначення рахунків бухгалтерського обліку.

3. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку.
4. Структура і порядок ведення активних рахунків.
5. Структура і порядок ведення пасивних рахунків.
6. Суть, структура та зміст Плану рахунків бухгалтерського обліку.
7. Види Планів рахунків бухгалтерського обліку в Україні.
8. Сутність та значення подвійного запису.
9. Відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку з допомогою подвійного запису.
10. Суть, види та значення оборотних відомостей.

Тема 5. Документація, інвентаризація

1. Поняття і значення документації в бухгалтерському обліку.
2. Види бухгалтерських документів.
3. Поняття про документооборот.
4. Сутність та значення інвентаризації.
5. Порядок проведення інвентаризації.
6. Порядок визначення результатів інвентаризації.

Тема 6. Оцінка і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

1. Сутність і значення оцінки в бухгалтерському обліку.
2. Види оцінки в бухгалтерському обліку.
3. Поняття, значення та об'єкти калькулювання.
4. Порядок калькулювання собівартості продукції.
5. Сутність і види калькуляцій.

Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на промислових підприємствах

1. Сутність і призначення облікових реєстрів.
2. Види облікових реєстрів.
3. Характеристика сучасних форм бухгалтерського обліку: книжково- журнальної, журнальної, журнально-ордерної, спрощеної, автоматизованої та комбінованої.
4. Характеристика облікового циклу підприємства.
5. Способи виправлення помилок у бухгалтерському обліку.
6. Порядок організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
7. Функції бухгалтера.

Тема 8. Облік основних засобів

1. Суть і призначення основних засобів.
2. Класифікація основних засобів.
3. Порядок визнання основних засобів.
4. Оцінка основних засобів.
5. Поняття зносу та амортизації основних засобів.
6. Характеристика рахунків, призначених для обліку основних засобів.
7. Облік основних засобів.
8. Порядок відображення основних засобів у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 9. Облік нематеріальних активів

1. Сутність і види нематеріальних активів.
2. Порядок визнання та оцінка нематеріальних активів.
3. Поняття зносу та амортизації нематеріальних активів.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку нематеріальних активів.
5. Облік нематеріальних активів.
6. Порядок відображення нематеріальних активів у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 10. Облік виробничих запасів

1. Сутність і призначення виробничих запасів.
2. Класифікація виробничих запасів.
3. Порядок визнання виробничих запасів.
4. Оцінка виробничих запасів.
5. Характеристика рахунків, призначених для обліку виробничих запасів.
6. Облік виробничих запасів.
7. Порядок відображення виробничих запасів у балансі (звіті про фінансовий стан).
8. Облік готової продукції.
9. Порядок відображення готової продукції у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 11. Облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

1. Поняття, значення та класифікація грошових коштів.
2. Характеристика рахунків, призначених для обліку грошових коштів.
3. Облік грошових коштів у касі.
4. Облік грошових коштів на поточному рахунку.
5. Порядок відображення грошових коштів у балансі.

6. Поняття і види дебіторської заборгованості.
7. Порядок визнання дебіторської заборгованості.
8. Оцінка дебіторської заборгованості.
9. Сутність та порядок створення резерву сумнівних боргів.
10. Характеристика рахунків, призначених для обліку дебіторської заборгованості.
11. Облік дебіторської заборгованості.
12. Порядок відображення дебіторської заборгованості у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 12. Облік фінансових інвестицій

1. Поняття і значення фінансових інвестицій.
2. Види фінансових інвестицій.
3. Порядок визнання фінансових інвестицій.
4. Оцінка фінансових інвестицій.
5. Характеристика рахунків, призначених для обліку фінансових інвестицій.
6. Облік фінансових інвестицій.
7. Порядок відображення фінансових інвестицій у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 13. Облік власного капіталу

1. Суть і види власного капіталу.
2. Порядок визнання та оцінка власного капіталу.
3. Порядок формування статутного капіталу господарських товариств.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку власного капіталу.
5. Облік формування статутного капіталу.
6. Облік інших видів власного капіталу.
7. Порядок відображення власного капіталу в балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 14. Облік зобов'язань

1. Суть зобов'язань підприємства.
2. Класифікація зобов'язань.
3. Порядок визнання і оцінка зобов'язань.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку зобов'язань.
5. Облік зобов'язань.
6. Порядок відображення зобов'язань у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 15. Облік праці, її оплати та соціального страхування персоналу

1. Суть і види заробітної плати.
2. Форми та системи оплати праці.
3. Характеристика рахунків, призначених для обліку розрахунків з оплати праці та соціального страхування персоналу.
4. Облік розрахунків з оплати праці персоналу.
5. Порядок обчислення та облік відрахувань єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування персоналу.
6. Суть, види та облік утримань із заробітної плати працівників.
7. Порядок відображення заборгованості з оплати праці та соціального страхування персоналу у балансі (звіті про фінансовий стан).

Тема 16. Облік витрат діяльності підприємства

1. Поняття і класифікація витрат діяльності.
2. Порядок визнання витрат.
3. Оцінка витрат.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку витрат.
5. Облік витрат на виробництво.
6. Облік загальнновиробничих витрат.
7. Облік адміністративних витрат.
8. Облік витрат на збут.
9. Порядок відображення витрат у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Тема 17. Облік доходів і фінансових результатів

1. Поняття і класифікація доходів.
2. Порядок визнання доходів.
3. Оцінка доходів.
4. Характеристика рахунків, призначених для обліку доходів.
5. Облік доходів від реалізації продукції.
6. Порядок відображення доходів у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).
7. Поняття і види фінансових результатів.
8. Порядок формування фінансових результатів.
9. Характеристика рахунків, призначених для обліку фінансових результатів.
10. Облік фінансових результатів.
11. Порядок відображення фінансових результатів у звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

Тема 18. Фінансова звітність

1. Поняття і призначення фінансової звітності.
2. Класифікація фінансової звітності.
3. Склад фінансової звітності підприємства.
4. Вимоги до фінансової звітності.
5. Значення фінансової звітності в управління підприємством.
6. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності в Україні.
7. Взаємозв'язок між рахунками бухгалтерського обліку та показниками фінансової звітності.
8. Порядок оприлюднення фінансової звітності.

Перелік питань для вступних випробувань з дисципліни „Контроль і ревізія”

Тема 1. Господарський контроль в Україні: сутність, стан і перспективи

1. Сутність контролю і ревізії.
2. Функції та основні завдання контролю і ревізії.
3. Органи контролю та їх характеристика.
4. Види контролю.
5. Форми і методи контролю, їх зміст.

Тема 2. Організація і планування контрольно-ревізійної роботи

1. Поняття ревізії та її значення.
2. Функції та принципи ревізії.
3. Предмет ревізії та його характеристика.
4. Етапи організації і проведення контролю на підприємстві.
5. Техніка вилучення документів в процесі ревізії.
6. Узагальнення, розгляд і реалізація результатів ревізії. Структура акту ревізії.

Тема 3. Контроль і ревізія грошових коштів та банківських операцій

1. Завдання контролю і ревізії грошових коштів та банківських операцій.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю грошових коштів та банківських операцій.
3. Контроль грошових коштів в касі.
4. Перевірка правильності відкриття рахунків у банку.
5. Перевірка звіту про рух грошових коштів відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Тема 4. Контроль і ревізія розрахункових операцій

1. Завдання контролю і ревізії розрахункових операцій.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю розрахунків з кредиторами та дебіторами.
3. Контроль розрахунків з покупцями та замовниками.
4. Контроль розрахунків із підзвітними особами.
5. Контроль розрахунків з іншими дебіторами.
6. Контроль розрахунків з кредиторами

Тема 5. Контроль і ревізія основних засобів та нематеріальних активів

1. Завдання контролю і ревізії основних засобів та нематеріальних активів.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю і ревізії основних засобів та нематеріальних активів.
3. Інвентаризація основних засобів
4. Контроль основних засобів.
5. Контроль нематеріальних активів.

Тема 6. Контроль і ревізія матеріальних запасів

1. Завдання контролю і ревізії матеріальних запасів.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю і ревізії матеріальних запасів.
3. Інвентаризація матеріальних запасів.
4. Контроль виробничих запасів.
5. Контроль малоцінних та швидкозношуваних предметів.
6. Контроль товарів.
7. Перевірка документування та обліку господарських операцій, пов'язаних із рухом товарів.

Тема 7. Контроль і ревізія використання трудових ресурсів та фонду оплати праці

1. Завдання контролю і ревізії розрахунків з оплати праці.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю і ревізії розрахунків з оплати праці.
3. Контроль нарахування заробітної плати, оплати за дні відпустки та з тимчасової втрати працездатності.
4. Контроль утримання із заробітної плати податку на доходи фізичних осіб та військового збору.
5. Контроль інших обов'язкових та необов'язкових утримань із заробітної плати.

6. Ревізія єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Тема 8. Контроль і ревізія собівартості продукції та її реалізації

1. Завдання контролю і ревізії собівартості продукції та її реалізації.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю і ревізії собівартості продукції та її реалізації.
3. Контроль витрат виробництва.
4. Інвентаризація готової продукції.
5. Контроль готової продукції.
6. Перевірка організації складського обліку готової продукції.
7. Контроль норм виходу готової продукції, її оприбуткування та реалізації.

Тема 9. Контроль і ревізія власного капіталу

1. Завдання контролю і ревізії власного капіталу підприємства.
2. Джерела й нормативно-правове регулювання контролю і ревізії власного капіталу підприємства.
3. Контроль власного капіталу.
4. Перевірка звіту про власний капітал та балансу (звіту про фінансовий стан) відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань вступників проводиться за 200-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

181-200 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ
161-180 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді
141-160 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
121-140 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел
100-120 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання
0-99 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів

Екзаменаційний білет містить 2 теоретичних питання.

Список рекомендованої літератури

1. Бондар М. І. Звітність підприємства: підручник / [М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко та ін.]. – К.: «Центр учебової літератури», 2015. – 570 с.
2. Бухгалтерський облік і аудит: термінологічний українсько-російсько-англійський словник : навч. посіб. / Ю.А. Верига, В.Л. Іщенко, Т.В. Гладких, А.Ж. Пшенична, Н.О. Кулявець. – К.: Центр учебової літератури, 2012. – 292 с.
3. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 424 с.
4. Гуцаленко Л. В. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. – К.: Центр учебової літератури, 2014. – 496 с.
5. Карпенко Є. А. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни за КМСОНП / Є. А. Карпенко. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 371 с.
6. Контроль і ревізія: підручник / П.М. Майданевича, Д.О. Лазаренка. – Саки: ПП «Підприємство Фенікс», 2011. – 320 с.
7. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік: підручник / О.В. Лишиленко. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 325 с.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р.// [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV (зі змінами і доповненнями) [Електрон. ресурс]. – Способ доступу: <http://www.ligazakon.net>.
10. Прохар Н. В. Фінансовий облік : навч.-метод. посіб. / Н. В. Прохар, Є. А. Карпенко. – Полтава : ПУЕТ, 2015. – 119 с.
11. Романів Є. М. Контроль і ревізія діяльності суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / Є.М. Романів, С.В. Приймак. – Львів: Ліга-Прес, 2016. – 444 с.
12. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. – К.: Центр учебової літератури, 2013. – 688 с.
13. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.
14. Сук Л. К. Фінансовий облік : навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – Київ : Знання, 2016. – 663 с.
15. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник / Н.М. Ткаченко. – 6-те вид., доповн. і переробл. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.
16. Усач Б. Ф. Контроль і ревізія: підручник / Б.Ф. Усач. – 7-ме вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2008. – 263 с.